

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
Égész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilatkozási közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Coalitio rediviva.

Zombor, 1909. július 8.

Amiben igazán senkinek sem volt hite, a koalíciós kormány halottaiból feltámadott. Elparentálta a király s a nemzet; tort ült fölötté Lueger keresztény szocialistáival és nemzetiségi fegyvertársaival; talicskával szórta rá a sáros földet a bankos csoport; elbucszattuk még mi jó vidékiek is — s ime a halott kikelt sirjából és jár.

Nem kellett a világon senkinek: sem a koronának, sem az országnak, még önnön magának sem — s ime újra hozzá kellett fanyalodnia mindenkinek — a felségnek is, a nemzetnek is, önnön magának is, sőt még a bankosoknak is. A felség bizalmával folyamodik a képviselőház bizalmáért s meg fogja kapni minden bizonnyal.

Örüljünk-e a feltámadásnak vagy busuljunk miatta, nem tudjuk. De épen az a határozatlanság, mellyel a feltámadást mindenfelé fogadják, sokat, sőt mindent megmond. Nem diadalmas feltámadás ez, hanem csak olyan kényeszerű újraélés.

Mindenesetre szivesebben láttuk

volna, ha a válságot a felség nem teszi egy időre lappangóvá, hanem gyökerelesen megoldja alkotmányos alapon. Ez az oka, miért nem lelkesedünk a koalíciós kormány újra-kinevezéseért.

Viszont ha meggondoljuk, minő körülmények készítették lemondásra a most újra kinevezett kormányt; ha lelkünk elé idézzük azt a merev esőkönyösséget, melyen törvényes kívánságaink hajótörést szenvedtek; ha észbe vesszük azt az ellenséges indulatot, mely az alkotmányos uton való kibontakozást meghiusította; ha tekintjük a veszedelmes kísérleteket, melyeket a Gesamtreich eszméjétől vezérelt önkény a válság alkotmányellenes megoldására tett: lehetetlen bizonyos megnyugvással nem fogadnunk a koalíciós kormány életének meghosszabbítását. A nagy aggodalmak után, melyek a válság folyamán fogva tartották lelkünket, megkönnyebbülten lélekzünk fel, látván, hogy a király alkotmány-szeretete nem hallgatott azokra a tanácsokra, miket a gyűlölet éktelen buzgalommal duruzsolt fülébe s bármilyen súlyosak is a politikai viszonyok, in-

kább elhalasztotta a válság megoldását, hogy sem törvényellenes irányban döntött volna.

Hálás szívvel fogadjuk a felségnek bölcs határozatát, mellyel lehetővé tette, hogy tapasztalatainkon okulva elháríthassuk az akadályokat, melyeket a korona és a nemzet egyetértésével való megoldás elé az ellenséges indulat és a vak szenvedély gördített.

Qui habet tempus, habet vitam. De hogy e mondás rajtunk is beteljesedjék, ahhoz szükséges a nyert időhaladéknak okos felhasználása a köztünk dúló egyenetlenség megszüntetésére s közül — akarattal olyan politikai program kidolgozására, mely míg egyfelől jogfeladás nélkül vezet a nemzeti megerősödés felé, másfelől kerül mindent, mi a törvényhozás két tényezőjének szükséges egyetértését megbonthatná.

Ha így használjuk fel, akkor a haladékból élet fakadhat számunkra is.

Nyilvános gyermek-könyvtárak.

Mindenha buzgó szószólói voltunk annak, hogy a nép boldogulásának előfeltétele a művelődés. Amely nép tu-

Újabb képek az okkupációból.

Írta: **Del Toró.**

VII.

Előre!

Hát csak előre. Hiszen a magyar baka mindig előre tör. Nem ismeri a hátrálást akkor sem, ha mindjárt millió szurony kinalja neki a hős halált. Ha száz sebből vérzik, akkor is csak azt mondja:

— Ne bánd, csak az orrom vére!

Előtte lebeg mindig a haza. És mikor utolsót lehel a lelke, akkor is a hazáért sóhajt föl. Ebben a sóhajban azt mondja a költővel:

„Multaiban nincs öröm,
Jövőben nincs remény,
Hanyatló szép hazám
Miatladd vérzem én!”

Bizony óriási feladat volt a rengeteg erdős és sziklás hegyeket megmászni. Azoknak a csuesain meredtek égnek a bosnyákok biháci fellegrárai. Nem temetkezhetünk tubarózsák puha leveleibe, bársonyos gypgyöngyharmatát se érinthették lábaink, virágkelyhe nem nyújtott kábító illatot, szerető kéz nem simította végig szeliden verejtékező homlokunkat. E helyett kavics megvérezte lábainkat, szikla feltörte kezeinket, tüske-bokor megtépte ruháinkat. És minél magasabba hajtott a nap tüzes szekere az égen, annál kínosabb volt a szomjuság, úgy hogy a bokrok és fák keserű leveleit is szétrágtuk, hogy csak valami nedvesség érintse kiszikkadt ajkunkat.

Hiszen amivel korareggel enyhítettük az éjjeli marstól porlepte száraz torkunkat, azt

százszor is kiizzadtuk, mert nagy szemekben csurgott le rólunk az izzadság. Cinkotai nagy itcével adtuk vissza az alattunk hőmpölygő patakocskának minden cseppjét. Meg is bokrosodott tőle, mintha csak zabszemmel lakott volna jó és bár a nap heve csillapította ficánkolását, mégis hirtelen olyan sűrű ködként szállt föl párája a magasba, hogy egyszerre elborított szemünk elől hegyet, völgyet, erdőt és fellegrárat. Egymást is alig láhattuk. Csak a feltűzött bajonettek homályos villanása mutatta, hogy testvéri szeretettel soraközünk egymás mellett. Hogy még nem szakadt meg a csalánc.

Ilyen hirtelen képződő sűrű köd ezen a folyó- és hegygazdag vidéken nem újság nyáron se, különösen a reggeli és esti órákban.

HONI GYÁRTMÁNYU
szalma- és nemezkalapok, nyakkendők, nap-
és esőernyők, keztyűk, kefeáruk, utazó ko-
-- sarak, villanyos csillárok olcsó áron. --

GOLDFÁHN SÁNDOR és FIA
ZOMBOR, KOSSUTH-U.
A KÜLÖNLEGESSÉGI
TÖZSDE MELLETT.

dallanságban tespéd, nem lehet az boldog, még ha anyagi jóléte kielégítő volna is.

Azért minden olyan ujtás, melylyel a nép tudását elősegíteni és gyarapítani igyekeznek, megérdemli, hogy felkeltse azok érdeklődését, kik a nép boldogulását szívében viselik.

A külföld most olyan példával szolgált egy hathatós művelődési intézmény létesítésével, amelyet követésre méltónak tartunk hazánkban is.

Megegyeznek a vélemények abban, hogy a nyilvános könyvtárak fontos hivatást töltenek be, mert ott nemesen szórakozhat és tanulhat mindenki, akinek hozzá kedve van. Am a külföldön most a nép tanulási kedvét ott keltik fel legelőbb, ahol az legfogékonyabb, a gyermekeknél.

Kopenhágából indult ki az eszme. Ott nyitottak legelőször nyilvános gyermek-könyvtárt, amelyben az olvasásban már gyakorlott fiúk és leányok kedvük szerint olvashatnak, természetesen jól megválogatott, hasznos irányú könyveket.

Németország kapva-kapott a jó eszmén, sietett utánózni a jó példát, s immár Hamburgban is létezik ily könyvtár.

Hogy az említett országok ifjúsági irodalma gazdag termékek fölött rendelkezik, ismert tény. Nálunk sincs ebben a tekintetben ok panaszra. Ujabbán igen sok jó könyv jelent meg az ifjúság számára, s a magyar irodalom ez ága, részint eredeti, részint fordítási munkákkal, mind több virágot fakaszt.

Más kérdés, vajjon a nyilvános gyermek-könyvtárak, úgy amint azok a külföldön használtak, pedagógiai szempontból feltétlen dicséretet érdemelnek-e?

Őszintén megvallva, nem hisszük, hogy a zsenge ifjúság olvasási kedvét szenvedéllyel fokozni, üdvös dolog volna. Az ifjúságnak szellemi művelődésen kívül testi gyarapodásra is van szüksége. Az olvasás mértéktelen gyakorlása végzetes következményekkel járhat. Sőt épenséggel nem szabad túrni, hogy

Hát a sűrű ködfátyol megakadályozott egy jó órára utunkban. Meg kellett állnunk. Bizonyosan a jó Isten azt akarta, hogy kifujjuk magunkat. Mikor a köd szétfoszlott, másztunk tovább, csuszva, kapaszkodva a hegyeken. Csakhogy ekkor már neszét vette az ellenség is jövetelünknek. A bokrok zörgése, fagalyak reccsenése, lecsuszamló szikladarabok zajos gördülése figyelmessé tette őket. Kaptuk is hamarosan a gyilkos golyókat elülről, hátulról, oldalról, mindenfelől. Hogy mi se néztük az eget bögőnek, azt mondanom se kell. Olyan ropogás riasztotta föl az erdők vadjait, hogy Zavalyén a „szép horvát kralicák” bizonyosan azt hitték, hogy kukoricát pattogatunk a számukra. Megkezdődött hegyen-völgyön a lakodalom. Csakhogy a halál volt a völgyény!

Eleinte fel se vettük a dolgot, csak amolyan harei játéknak tartottuk. Hiszen nem láttunk még közülünk elesni senkit sem. De mikor az első pajtásunk elvágódott és piros, meleg vére öntözte végig a sziklákat, nem ismertünk többé tréfát. Olyanok lettünk, mint

a gyermek kelletén túl könyvek mellett gubasszon, azok fölé hajolva görnyedjen és emellett testileg és — ami szintén következménye a tulságos olvasásnak — szellemileg elkorcsosuljon.

Ha tehát követésre méltónak tartjuk is a külföldi példát, mégse helyeselhetjük azt a módot, amelylyel azt gyakorlatilag alkalmazzák.

Az iskola egyre fokozódó kötelesegeket ró az ifjúságra s a nyilvános gyermek-könyvtár e köteleesség teljesítés elől részben, elvonja a gyermeket, vagy ha a gyermek mindazáltal mégis megfelel iskolai kötelesegeinek, erőn felül terheli meg szellemi képességét.

A külföldi gyermek-könyvtáraknál hiányzik a felügyelet. Nem azt a felügyeletet értjük ez alatt, amelyet a könyvtár helyiségben kell gyakorolni, mert ez megvan. De azt a pedagógiai felügyeletet nélkülözzük a külföldi gyermek-könyvtáraknál, mely a gondos nevelőnek kötelesege, szigorúan örökös, hogy a gyermek csak leckéinek elvégzése után s akkor is csak annyit olvasson, hogy amellet testi erejét is művelhesse és ne legyen rabja oly szenvedélynek, mely elcsigázza gyenge szervezetét, előli benne a munkakedvet és időnek előtte könyvmolyt csinál belőle.

A nyilvános gyermek-könyvtár csak akkor felel meg hivatásának, ha annak látogatását a nevelő engedélyéhez kötik s akkor is csak úgy, ha a könyvtár naponkint csak két, legfeljebb három óráig marad nyitva.

Magának az eszmének nagyszerűségén az említett hátrányok nem változtatnak, mert a legjobb dolgot is elrontja a helytelen alkalmazás és a mértéktelenség.

Megfelelő nevelési felügyelet mellett a nyilvános gyermek-könyvtár kitűnő népnevelési eszköz, mely megérdemli pedagógusainak figyelmét s reméljük, hogy nemsokára nálunk is fognak ily könyvtárak létesülni.

Vármegyei közigazgatási bizottsági ülés.

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága e hó 6-án tartotta meg Fernbach Károly főispán elnökle mellett rendes havi ülését. Jelen voltak: Vojnits alispán, Popp miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató, Sztankovits műszaki tanácsos, dr. Poppovits kir. táblai főügyész helyettes, Csapó kir. tanfelügyelő, Scultéy árvaszéki elnök, dr. Pavlovits kir. tanácsos, főorvos, báró Vojnits István, Latinovits Pál ny. főispánok, Karácson Gyula kir. tanácsos, ny. alispán, dr. Molnár Károly, id. Szemző Gyula bizottsági tagok és Walient aljegyző, mint jegyzőkönnyvezető.

Közzadók.

Popp miniszteri tanácsos a vármegyei közzadók állását a következőkben ismertette:

Egyenes adóban: 1909. június hóban befizettetett 149,379'88 K. 1908. június hóban 153,018'10 K. Mult hóban kevesebb 3638'22 K. 1909. január 1-től június végéig befizettetett 3,978,527'47 K. Mult év hason időszakában 4,123,618'51 K. Ez évben kevesebb 145,091'04 K.

Hadmentességi díjban: 1909. június hóban befizettetett 2880'10 K. 1908. június hóban 3354'20 K. Mult hóban kevesebb 474'10 K. 1909. január 1-től június végéig befizettetett 42,032'64 K. Mult év hason időszakában 24,074'49 K. Ez évben több 17958'15 K.

Bélyeg és jogilletékben: 1909. június hóban befizettetett 251,682'36 K. 1908. június hóban 221,229'17 K. Mult hóban több 30453'19 K. 1909. január 1-től június végéig befizettetett 1,490,016'68 K. Mult év hason időszakában 1,555,839'41 K. Ez évben kevesebb 65,822'73 K.

Fogyasztási és italadóban: 1909. június hóban befizettetett 104,760'50 K. 1908. június hóban 106,263'31 K. Mult hóban kevesebb 1502'80 K. 1909. január 1-től június végéig befizettetett 625,419'68 K. Mult év hason időszakában 638'519'04 K. Ez évben kevesebb 13,099'36 K.

Tanügy.

Csapó Kálmán kir. tanfelügyelő jelenti, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter Vrabely Istvánt, a Bács-Bodrog vármegyei kir. tanfelügyelőséghez szolgálattételre berendelt

a vértszomjazó oroszánok. Hiszen gondoltuk, hogy mindegyikünkre ilyen sors vár. Azt mondtuk hát:

— Ha te úgy, én is úgy!

— Ha te ütöd az én zsidómat, én is ütöm a te zsidódat és most már visszatartóhatatlanul rohantunk az ellenségre.

A bika megvadul a vörös posztótól, az embert meg a párolgó piros vér látása bősziíti föl.

Pengett a kard, döngött az ágyu és ropogott a puska szakadatlanul. Ugy tiz óra tájban elfoglaltuk az első felleget, utána lassan a többit, s délben már az utolsó felleget is birtokunkban volt. A „huszonhármások” vitézül tettek eleget nehéz feladatunknak.

Nem kiméltük a golyókat s talán éppen ez volt a baj. Itt már megegettük volna a menázsit is, ha lett volna. De csak „pikszni fleis” meg „cibak” volt a tarisznyánkban, mint ahogy a baka hívja ezeket a hadi eledeleket. Csakhogy a pikszni fleishoz legvégső esetben szabad nyulni, akkor is csak meg-

nyalni, cibakot meg nem eszik a legény, mert üveges szilánkjai véresre hasogatják az inyét.

Hát az utolsó felleget süttkéreztünk a napon. Vártuk a jó szerencsét. A vad bosnyák csapatok itt is sűrűn tiszteltek meg golyókkal, de sokat nem árhattak, mert védett helyzetben voltunk. Mi csak elvélve köszöntöttünk rájuk, mert kevés volt már a golyónk, „municios” kocsik meg a hegyeken keresztül nem jöhettek utánunk. Vitéz ezredesünk is velünk volt e fellegetben. Mindig állva szemlélte tábori látsón az ellenség hadi állását és magyarázgatott az önkénteseknek hadi terveket, közben pedig atyai szeretettel kitartásra, bátorságra buzdított.

— Szép és dicső dolog, fiaim, a hazáért meghalni! — mondta egészen átszellemlen.

De alig ejtette ki e szép szavakat, egypár pillanat múlva a szívéhez kapott, aztán elvágódott közöttünk. Többé fel se kelt. Egy disznó golyó kioltotta nemes életét.

Ugy állt mindig az ellenség előtt kitárt mellel, mint az egyenes gyertyaszál és ugy

áll. iskolai igazgatót hasonló minőségben a nógrádvármegyei kir. tanfelügyelőséghez áthelyezte; a sajkásszentiváni községi elemi népiskolának szeptember 1-től kezdődő hatállyal állami kezelésbe leendő vételét elrendelte és a jelenleg ott működő 5 tanerőt az állami iskolához kinevezte; az elmúlt hónapban a nem állami tanítók fizetésének az 1907. évi XXVII. t. c. értelmében leendő rendezésére 200 korona, eddigelé tehát összesen 156,679 K államsegély folyósított; Sárközi Sándor csurogi róm. kath., Kovács Gyula kossuthfalvai ev. ref., Sulyok János topolyai róm. kath. és Jakab József szilbereki községi népiskolai tanítók részére az 1907. évi XXVII. t. c. 4. §-a alapján a népnevelés terén szerzett kiváló érdemeik megjutalmazására évi 200 korona fizetés természetével bíró személyi pótlékot utalványozott; a polgárosított magyar határőrvidék tanulmányi alapjából rendszeresített és az 1908—909. tanév kezdetétől üresedésben levő két egyenként évi 240 korona ösztöndíjat Belegisan Milán és Kunits János titeli állami polgári iskolai tanulók részére adományozta.

Közegészségügy.

Dr. Pavlovits főorvos jelentése szerint a közegészségügyi állapot az elmúlt hó folyamán kedvező volt, amennyiben a betegülések számaránya ugy a rendszeren előfordulni szokott kórállapotok, mint a bejelentésre kötelezett hevenyfertőző betegségek örvendetes esőkkenést mutattak. A vörheny főleg Kossuthfalván járványszerű jelleget kezdett ölteni, de a helyesen alkalmazott védőintézkedések annak gátat vetettek. A ragályos kórok közül a ronszó toroklob 15 községben 142, a vörheny 9 községben 95, a kanyaró 7 községben 187, a hagymáz 4 községben 9 és a hökhurtt 2 községben 14 esettel lépett fel. Ezek a megbetegedések azonban mind enyhé lefolyásúak voltak.

H I R E K .

Kinevezés. Fernbach Károly főispán Ertl László bajai lakost fizetés nélküli vármegyei közigazgatási gyakornokká nevezte ki és szolgálatára a bajai járási szolgabírói hivatalhoz osztotta be.

halt meg, mint a büszke tölgy, melyet a villám kettéhasíthat, derékban azonban meg nem hajlíthat.

Estefelé tiszteres ellenségtől üldözve, mi is otthagytuk a fellegvárat. Mire a hold beteg fénye feltűnt az égen, mire millió kis csillag fürdött a határpatakoska tejszínű habjaiban, már ismét a zavalói fensikről eregettük a „tüzes rakétákat“ az üldöző bosnyákokra. Itt már volt golyónk annyi, hogy lapátszámra szórhattuk a „forró ólomot“ az éhes ellenség feneketlen gyomrába.

A felhőkarcoló hegyek riadtan visszhangzottak a harci zajtól, a puskák ropogásától, a fanatikus bosnyákok meg részeg ember módjára tömegesen csókolták meg a véráztatta földet. De ez volt az utolsó csókjuk! Aztán már csak Mohamed fényes szakállát simogathatták a hetedik menyországban, virágos mezőkön, hol fanfárok zengtek nekik harsogó „diadal-indulókat“ a lenge szoknyákba bujtatott bülbülszavu hurik...

Köszönetnyilvánítás. A m. kir. kultuszminiszter Zombor szab. kir. város tanácsának, a zombori állami főgimnázium szegénysorsu tanulóinak jutalmazására fordítandó 320 korona adományáért köszönetét nyilvánította.

Magyar tanítási nyelv elrendelése. A vármegye közigazgatási bizottsága Csapó Kálmán kir. tanfelügyelő előterjesztésére a kultuszminiszter rendelete és az 1907. évi XXVII. t. c. 18. §-a alapján azon községekben, hol a községi, felekezeti, magán vagy társulati iskolában magyar anyanyelvű mindennapos tankötelesek vannak, vagy olyan nem magyar anyanyelvűek, akiknek magyar nyelven való oktatását atyjuk vagy gyámjuk kívánja — névszerű kimutatást kíván be a járási főszolgabírártól. Ezen kimutatások alapján a kir. tanfelügyelő előterjesztésére fogja a kultuszminiszter a nem magyar tannyelvű népiskolákban a magyar tanítási nyelv beállítását elrendelni, illetve amennyiben a kimutatottak az 50%-ot elérik, az iskolát magyar tannyelvűnek nyilvánítani. Örvendünk ezen fontos rendelet újbóli megjelenésének, reméljük, hogy a végrehajtásával megbízott hatóságok, valamint a vármegye tanítósa a szülők kellő felvilágosításával minden lehetőt elkövet ezen nagyfontosságú rendelet sikere érdekében.

Kinevezés. Dr. Balla Aladár újvidéki főispán Kürti János okleveles gépészmérnököt a városi mérnöki hivatalhoz segédmérnökke nevezte ki.

A vakációs csend. A vakáció csendje érzik Zombor városán is, melyből, mint madár a kalickájából, kikerült az ifjuság. Csend van, nyári csend. Az ifjuság, már aki a vidék szülőtte, ott künn mulat most a friss levegőjü mezőkön, rónákon, hegyeken. Élvezik a boldog vakációt. Sütba vágják a geometriát, az algebrát, a latin könyvet és a tintaporos lidércnyomástól szabadulva, vidáman köszöntik a vakációt összes játékaival együtt: a virágos réttel, az árnyas erdővel és a csónakringató folyóval. Nincs is a világon nagyobb ur, mint a vakációs diák. A szalmaözeveg férj boldogsága kismiska ahhoz képest, ami a szabaduló gimnázista szívét dobogtatja. Persze, elmúlik a vakáció is, mint minden jó és szeptemberben olyan szomorúság lakozik a diákság lelkében, hogy ahhoz a szomorúsághoz viszonyítva a königgráci utközet utáni hangulat bizvást majálisnak tekinthető. A vakáció vége egyelőre messze van még és ezért szívből buzdítjuk a vakációját megkezdő gondtalan diáksereget, hogy élvezze szabadságát, gond nélküli kéthónapját fenéig. Mert ha egyszer kikerül az iskolából, az élet iskolájába, ott aztán nincs vakáció. Aki az élet iskolájába jár, annak muszáj tanulni, akár akar, akár nem: és az a szomorú benne, hogy mentül többet tanul az életből az ember, annál kevesebb lesz az élete.

Térzene az Erzsébet-ligetben. Szombaton, július 10-én este 8 órától 10-ig az Erzsébet-ligetben térzene lesz Köblöczky Andris zenekarának közreműködésével. Térzene alatt ülőhely a ligeti padokon egyszeri használatra személyenként 6 fillér. Belépődíj nincs.

A tüdővész pusztítása. A belügyminiszter legújabb jelentése szerint 1909. február havában gümőkórban elhalt 6531 egyén. Ezen halálesetek vármegyénkre nézve következőképp oszoltak meg: Bács-Bodrog vármegye 197, Baja 4, Szabadka 39, Újvidék 10, Zombor 9.

Munkás kitüntetés. A földmívelésügyi miniszter Fernbach Károly főispán előterjesztésére az idén is 7 gazdasági munkást és 7 gazdasági cselédet tüntetett ki buzgó, hű és józan szolgálataik elismerésül 100—100 korona jutalommal és elismerő oklevéllel. Császár főszolgabíró Cseke Imre pacseri cselédnek vasárnap szép ünnepség keretében kézbesítette a miniszter jutalmát, amiért a munkás meghatóttan mondott köszönetet.

Nyilatkozat. A „Bácska“ tekintetes Szerkesztőségének Zombor. B. lapjának legutolsó számát csak ma olvashattam s csak ma értesültem a „Körorvosné mint husvizsgáló biztos“ című cikk megjelenéséről, melyre az „audiatur et altera pars“ elvénél fogva tekintetes Szerkesztő ur szíves engedelmével a következő nyilatkozatot teszem. A cikk tárgyi valóságának megállapítása céljából az illetékes főszolgabíroság szigorú vizsgálatot indított. A feleségem és ellenem irányuló hajsza és személyeskedésből fakadó sértések megtorlására ügyvédemet megbíztam, hogy Makk Géza r. kath. néptanító ellen a sajtó-pert haladéktalanul megindítsa. Tekintetes Szerkesztő urat ismételtlen felkérem, hogy jelen soraimat leközzölni méltóztatnék, amit előre is megköszönve vagyok Hercegszántón, 1909. július 2-án, tekintetes Szerkesztő urnak aláztatos szolgája dr. Lányi Izidor, körorvos.

Háziestély. A zombori polgári kaszinó-egyesület tagjainak, azok ismerőseinek ez uton adja tudtára, hogy szokásos táncsal, kabarettel és tekezéssel, tarokk és kalaber partikkal egybekötött háziestélyét *folyó hó 10-én, szombaton* este fel 9 órai kezdettel megtartja. Belépődíj nincs. Külön meghívók nem lesznek kibocsájtva. Kéretnek a hölgyek és urak *utcai* ruhában megjelenni.

Cirkusz. Schmidt elsőrendű cikusz-vállalata hatnapi vendégszereplésre városunkba érkezik. A vállalat nem ismeretlen előttünk, három év előtt nagy sikert ért el nálunk. Teljesen új műsorral jön, loállománya nagyobb lett és egy nagyszerűen idomított elefántja van. A cirkusz a megyeház mögötti téren lesz felépítve.

A főispánok nyugdíja. Minden kormányválsággal fölébred a közönség sokoldalú kíváncsisága. Többek között a törvényt nem eléggé ismerők köreiben pro és kontra folynak a találgatások, hogy a lemondó és esetleg távozó főispánokat hogyan nyugdíjazzzák. A főispánok nyugdíjigénye hat évi szolgálat után kezdődik, amelyben bárminő állami vagy törvényhatósági szolgálat is számít. Hat éven belül a főispánok csak végkielégítésben részesülnek. És pedig három évi szolgálat után egy évi, ezen fölül szolgálatuk után pedig két évi fizetésüket kapják végkielégítésként s csak az esetben, ha fölmentésüket megkapják. A kormánynak mindenkor jogában áll a főispánokat hasonló javadalommal járó más állásba kinevezni, mit ha el nem fogadnának, a nyugdíjra való igényjogosultságukat elvesztik. Ugyanez az eset áll be akkor is, ha valamelyik főispán fölmentését be nem várva, önként elhagyja helyét. A rendes gyakorlat az, hogy a főispánok attól a belügyminisztertől, illetve kormánytól kérik fölmentésüket, amely kormány kinevezetésüket eszközölte. Amikor a kormányválság nem idéz föl pártpolitikai irányváltást nyugodtan bevárhatják a főispánok az új kormány kinevezését s az új belügyminiszter rendelkezésére bocsáthatják mandátumukat, amikor azonban nincs kizárva, hogy egy teljesen ellentétes politikai irányzatú kormány következik, föltétlenül szükséges a meglévő kormánytól kérni a fölmentés kieszközölését.

Halálozás. Özv. Égi Lajosné életének 67. évében hirtelen meghalt. Temetése Apatin község lakosságának osztatlan részvéte mellett volt. Halálát Égi Kálmán törvényszéki bírón, Égi Lajos szépligeti aljegyzőn, Égi Irma és Aranka állami óvónőkön kívül kiterjedt és nagyszámu rokonság gyászolja.

Nyilvános nyugtázás. A zombori iparos dalárda által folyó hó 3-án rendezett dal- és táncestélyen felülfizettek: Frey Imréné zászlóánya 5 kor., Mayer K. Leó, N. N., ifj. Heindlhofer Róbert 2—2 kor., dr. Henneberg Géza 1 kor. 80 fill., dr. Szondy István, Margalits István Lajos, Bretter Péter, Gräber Mihályné, Varga István, Hajósevits Ágoston 1—1 kor., Teész István 80 fill., Dvornák Miklós 40 fillért. Fogadják a nemesszívű adakozók ezuton is az egyesület hálás köszönetét.

Gyászír. Szakáts Gyula, a m. kir. honvédelmi miniszterium 2. osztályába besorozott honvédszázados, id. Késmárky Béla nyug. vármegyei főszámvevő veje, — mint részvétel értesülünk — folyó hó 2-án Bad-Reichenhallban életének 51-ik, boldog házasságának 16-ik évében váratlanul elhunyt. — Holttemét a család Zomborba szállítja s a szent Rókusról nevezett sírkertben helyezi örök nyugalomra.

Javító és pót-érettségi vizsgálat. A szegedi tankerületben a gimnáziumi javító és pótérettségi vizsgálatok írásbeli része szeptember hó 4., 6. és 7. napjain, szóbeli része szeptember 9. és 10. napján lesz a szegedi városi — piarista — főgimnáziumban. A reáliskolai javító és pótérettségi vizsgálat írásbeli része ugyanazon napokon lesz, mint a gimnáziumé, szóbeli része pedig szeptember hó 11. napján a szegedi állami főreáliskolában.

A zombori troubadourok Szabadkán. Troubadourjaink augusztus hó első vasárnapján kirándulást rendeznek Pálics fürdőn, amely alkalommal a szabadkai jótékony egyesület javára a városi színházban eljátszák dr. Farkas Imre bájos diák-történetét, az „Iglói diákok“-at. A kellemesnek ígérkező kirándulásba bevonják troubadourjaink pártoló tagjait is. A részletes programot legközelebb ismertetjük.

Előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter Halm Ervin zombori lakosnak a Kecskemét állomástól kiindulva Orgovány, Szabadszállás, Bugac, Mórigeát és Szank községeken át Majsáig, innen pedig Mérges, Öttömös, Átokháza és Tompapusztán át Szabadkáiig vezetendő helyiérdekű vasútra kiadott előmunkálati engedély érvényét egy esztendőre meghosszabbította.

Tekeverseny a függetlenségi körben. A zombori függetlenségi pártkörben f. é. július hó 11-én vasárnap délután rendezik az idei II-ik tekeversenyt. A verseny győztesei között ismét három értékes díj kerül kiosztásra. Vendégeket szívesen lát a verseny rendezősege.

Felakasztotta magát. Marjánovics Péter 35 éves tavankuti napszámos a napokban burgonyát vitt Bajmok község hetipiacára. A burgonyát el is adta, a pénzzel azonban nem tért haza, hanem beült a nagy-korsmába és elkezdett sirva-vigadni. És másnap reggelig folyton csak sirva-vigadott. Reggel már nem vigadott, hanem csak — sirt. Késervesen zokogott. Tudatára ébredt annak a nagy bűnnek, amit elkövetett azzal, hogy a pénzt elköltötte, holott az nem is volt az övé. Nagy busan hazaindult. Hát nem valami tulzott rokonszenvvel fogadták: az bizonyos. Egy kis korholás után lefektették, hogy a mámorát kialudja. Amikor magára hagyták: kilopódzott a szobából, fölment a padlásra és egy gerendára fölakasztotta magát. Mire észrevették — már meghalt.

A szerelmes asszony. Korov Szretya csurogi gazdag földmives fiatal felesége az urát nem nagyon szeretette, mert mellette állandóan szeretőt tartott, akit, hogy jobban magához láncoljon, ugyancsak bőségesen látta el az ura pénzével. Az asszonynak legutóbb Popov Vászta tetszett meg. Popov azonban számító, praktikus ember. Jól tudta, hogy ha viszonyozza a menyecske érzelmeit, az jól meg is fizeti szerelmét. Boldogságukat nem zavarta semmi addig, míg Korov tudomást nem szerzett a dologról. Az öreg, aki kihűlt szerelmének még pislogó lángjával vonzódott a feleségéhez, megelégedett azzal, hogy jól leszidta az asszonyt és esténként bezárta az ajtókat, hogy az asszony ki ne mehessen a szeretőjéhez. Korovné azonban titokban mégis találkozott vele s elhatározta, hogy megszöknek. Szándékukat végre is hajtották, de hogy üres kézzel ne menjenek a világnak, az asszony kilopta az ura fiókjából annak erszényét, amelyben 3690 korona pénz volt. Az öreg Korov keresteti most az asszonyt, meg a pénzt.

Közgyűlés. A bezdáni sziget ármentesítő és belvízlecsapoló társulat 1909. évi augusztus hó 5-én délután 3 órakor Bezdánban a községbáza tanácstermében közgyűlést tart.

Aljegyzőválasztás. Paeséron a Tegzes Károly lemondásával megüresedett aljegyzői állást e hó 3-án töltötte be választás útján a képviselőtestület. A pályázók közül Gaál Imre 25 szavazattal választott meg Huszár Imre 18 szavazata ellenében.

Megölte a szégyenét. Járosi Erzsébet szabadkai cselédleány a napokban 5 hónapos méhmagzatját elhajtotta. Az „önoperáció“ után oly heves fájdalmak lepték meg a leányt, hogy a mentők beszállították a közkörházba. A kis méhmagzatot a pöcegödörben találták meg.

Betört a cigány. Nagy István bácsmadarasi vendéglőjébe a múlt napokban beállított egy cigány és bort rendelt. Mikor megitta a bort, megkérdezte a korcsmárostól, hogy tud-e 20 koronást felváltani. A korcsmáros azt felelte, hogy még ezret is, mire a cigány eltávozott. Aznap éjjel betörték a korcsma ajtaját, felfeszítették a söntés mellett lévő pénzes-ládát. A korcsmáros a zajra felébredt és lármát csapott. A fellármázott szomszédság elfogta a betörtöt Novákovic István cigány személyében. Novákovicot le tartóztatták.

Kétszeres öngyilkosság. Jánosi Mihály hercegszántói 18 éves legény kétszer hasbaszurta magát egy nagy konyhakéssel, aztán pedig az udvaron felakasztotta magát egy fára. Mire a köteleet levágták, már meghalt. Öngyilkosságának oka életuntagság.

Kiharapták a disznók a szemét. Temerinác Milán titeli halász a napokban feleségével együtt Ujvidékre ment és 1 éves Lajos nevű kis gyermeküket 12 éves Vince nevű fiuk őrizetére bízva, otthon hagyták. A két gyermek elaludt az udvaron. Temerinác disznai az alvó csecsemő jobb szemét kiharapták és jobb karját össze-vissza marcangolták, míg a másik fiúnak a hüvelykujját harapták le. A gondatlan szülők ellen megindították az eljárást.

Színház és zene.

Érdekességek egy primadonnáról.

— Készülődés a zombori színiszezonra. —

Nagyon kevés művésznő csinált még oly tüneményes karriert, mint Ternovszky Margit, az előkelő urasszonyból lett primadonna. Alig fél esztendővel ezelőtt lépett fel legelőször színpadon és ma már országos neve van, diadalmas, fényes, nagy sikerekre tekinthet vissza, rövid művészi pályája mindvégig ragyogó.

Természetesen ez a nagy művészi tehetség régtől fogva meg volt már Ternovszky Margitban. Gyönyörű szép hang, mesés muzikalitás, elragadó tánc és csak az alkalom kellett arra, hogy a bájos szép fiatal asszony, akinek egyéniségéből a finomság és a temperamentum szinte kisugárzik, érvényre juttassa csodálatosan fényes tehetségét.

Miután meghódította a vidék közönségét, bemutatkozott a fővárosban is. Augusztá kir. hercegasszony védősége alatt és jelenlétében rendezett fényes hangverseny keretében mutatkozott be, mint koncert énekesnő és diadalmas sikert aratott. Meghívták az őszre vendégszereplésre a kir. Operába és majdnem valamennyi fővárosi énekesszínház szerződéssel kínálta meg. Nagy Endre író évi 24 ezer korona kezdő fizetéssel akarta primadonnának lekötni Ternovszky Margitot a Modern Színházhoz, míg Beregi Géza impresszárió, aki a Fráter-féle hangverseny turnékat rendezzi, még fényesebb ajánlattal

kívánta lekötni a művészasszonyt, hogy az őszől kezdődőleg Fráter Loráddal együtt hangversenyezzék.

Egyik ajánlatot sem fogadta el a művészasszony, aki ma is minden idejét tanulásra fordítja. Mazzantini, a kir. Opera volt balletmestere naponként délután pontosan megjelenik a művészasszony lakásán és tanítja táncolni a bájos asszonyt, aki pedig eddig is mesésen táncolt. Másik mestere a művészasszonynak a kassai színház művészkarmestere: Csányi Mátyás. Kitűnő zenész, akinek egész sereg értékes zeneműve forog már közkezen és most is a kir. Opera készül Péter abbé című csodaszép operájának előadására. Csányi Mátyás elragadtatással beszél zseniális tanítványáról, akit egymásután tanított be a Dollárkirálynő, Tancos huszárok, Elvált asszony, Cigánybáró, Denevér operettek, továbbá a Sevillai borbély és Hoffmann meséi operákra. A művészasszony különben rövidesen Párizsba megy, ahol tovább fogja képeztetni hangját.

A budapesti nagy koncerton Ternovszky Margit együtt szerepelt Jászay Mari, Szamosi Elza, Fráter Loránd, Raskó Géza és más előkelő művészekkel. Valamennyiüket elragadta Ternovszky Margit művészeté és Jászay Mari, aki pedig mint ismeretes, roppant fukar az elismerésekben, megölelte és összecsókolta a pódiumról lelépő szép asszonyt és e szavakkal fejezte ki elragadtatását:

— Gyémánt van a torkában.

A művészasszony tanul és tanul. Erre fordítja most minden idejét. A napokban az aradi közönségnek lesz része abban a nagy műélvezetben, hogy ismét gyönyörködhetik Ternovszky Margit művészetében. Szendrey Mihály igazgató, aki nagy nehezen megnyerte a művészasszonyt, hogy az a hódmezővásárhelyi szezon alatt állandó primadonnája lesz az aradi színtársulatnak, július hó első felében Szendrey Mihály felkérésére Aradra is elmegy és el fogja játszani Aradon a Tancos huszárokban a Thea, a Dollárkirálynőben pedig Gladis szerepét. Emelni fogja az előadások érdekességét az, hogy a művészasszony mindkét operettében betétet fog énekelni. A Tancoshuszárokban a Tavasz című betétet éneklé, amelyet ez alkalomra Kun Richard írt és ajánlott a művészasszonynak.

Ezeket az apróságokat pedig azért mondtuk el róla, hogy közönségünk legalább hirből ismerje már akkorára, mire nálunk is fellép. Mert mi is fogunk gyönyörködni művészetében, ha előbb nem, — bár ez sincs kizárva, — de a színi évadban bizonyosan.

Kabaret előadás.

Nyári szünet alatt a fővárosi színházak és kabarék kapui zárva vannak. A tagok egyik része ezen időt pihenésre szánja, míg a másik része egy kevés időt szán erre a célra, a többi pedig a vidéki közönség szórakoztatására s saját jövedelmének fokozására használja fel.

Egy ilyen művészi és kitűnő erőkből összeállított kis illusztris társaság volt hétfőn és kedden Zomborban, mely művészi előadását a „Vadászkürt“ kerti helyiségében tartotta meg. Dacára annak, hogy mindkét alkalommal sokan és városunk legelső társadalmi osztálya és értelmi közönsége volt jelen, mégis kevés volt az anyagi jövedelme a kitűnő társaságnak a nyújtott művészies élvezetért. Előadásukat nem látogatták any-

nyian, mint amilyen támogatást azok megérdemelték. A minden előadással járó kevés bevétel s hozzá azt, hogy a fővárosi művészek kerültek Zombort, s a közönség kénytelen a humanizmus jegyében oly trüppokat támogatni, amelyeknek előadásai brutális mérenylet közönségünk fő izlése ellen.

Közönségünknek most módjában volt megismerkedni magával a kabarettel, melynek nevét nálunk és máshol is annyian tévesen használják s amelyet nem ismernek. Megismerkedtünk a kabaret irodalom legértékesebb és nevesebb gyöngyszemeivel. Akik az előadást végighallgatták, azoknak élvezetes szórakozást és igaz mulatságot nyújtott a kis és a fővárosban szétszórtan működő s erre a körutra összeállított művészi társaság.

Műsoruk páratlanul változatos volt. Bemutatták a „Bonbonnière“ és a „Nagy Andre“-féle kabaret legutóbbi műsorából a legsikerültebb számokat. Előadásra kerültek Nagy Andre, Heltai Jenő, dr. Szalay, Szomaházy és Molnár Ferencnek elmés, ötletekben szípkázó modern életképeket finom szellemmel és nagyszerű humorral feldolgozott erkölcsrajzokat és szatirákat, mint „az adó-kivetés“, „a modern kalap“, „a drágaság“, „a könyvgyöngy“, „a hadgyakorlat“, „az elseje“ stb. melyeknek előadását frenetikus hatás kísérte. Bemutatták a Szirmai buja színezetű s bizar zenéjű kabaret dalait és Zerkovitz kabaret-kuplé darabjait.

Keleti Juliska a társaság vezetője és csillaga által művésziesen interpretált „a színésznő és az ácslegény“, „az altató dal“, „mi kell a férfiaknak“, „vagy-vagy“, „Abazzia-bad“, a „szerelem és házasság“, a „szerelemes utcák“ stb. Szirmai-féle daloknak a közönség tombolva tapsolt s nem tudott betelni a dalok szépségével és a művészi előadással. Minden számát ovációval fogadták. Rendkívüli sikere volt még Kőváry Gyulának a jeles és ötletes konferenciának, kinek minden mozdulatát, szóval hangos kacaj követte s beigazolta, hogy kiváló talentummal rendelkezik. Az Ady paródiáknak és francia sik- és espritjének zajos hatása volt. Kivülük megemlítjük Bihari Sárkát, ki kellemes hanggal és kedves előadóképességgel mutatta be a „bankleányt“ a „grófné és az abbé“ stb dalokat. Jó alakításával a közönség elismerését ki tudta vívni magának. Megismerkedtünk Simai tenoristával, kinek kellemes, lágy és jól iskolázott, könnyen hajlítható tenorjában gyönyörködtünk és Magyar Ervin pantomimikái előadását viharos tapsal jutalmazta a közönség. Végül pedig megemlítjük karmesterüket Kusz Ferenc zeneszerzőt, ki a dalokat finom művészettel és alkalmazkodással kísérte.

VEGYES.

A halak meghülése. Mivel a halak a hidegvérű állatok közé tartoznak, első pillanatra kissé furcsának tűnik, hogy azok szintén meghülhetnek, sőt bizonyos körülmények között bele is pusztulhatnak. Pedig úgy van. A folyókban és a tavakban ugyan kevésbé vannak kitéve a meghülés veszedelmének, mert azokban a víz csak fokozatosan hül le, annál többször hülnek azonban meg a halászok tartályaiban, amelyeknek a vizébe néha annyi jeget tesznek, hogy a hirtelen támadt hidegben a halak néhány óra alatt elpusztulnak. A hideg iránt a ponty a legérzékenyebb. Száz közül ki-

hogy a telefonkészüléket mindenki magalencvenkilenc esetben a víz tulságos lehűtése az oka, ha a halak szállítás közben megbetegednek és azután mint romlott halak kerülnek a konyhába. Mint a német halászati biológiai kísérleti állomáson kimutatták, a hideg megtámadja a halak felbőrét, amelyen a pikkelyek vannak elhelyezve és ha a felbőr megbetegszik és elhal, majd a nemesebb részekre kerül a sor és akkor a hal már menthetetlenül elveszett. Különösen a melegebb vizekből származó halakat nem szabad tulságosan hűtött tartályokban szállítani, mert a meghülés aránya ezeknél a legnagyobb.

A karóra tüzött fejek. A nomád népeknél még ma is lándzsára tűzik az elesett ellenség fejét és győzelmi jelvény gyanánt hónapokig hagyják közszemlére téve a törzsfőnök sátra előtt. Mint Vámbéry és Wolf ázsiai utazásaikon tapasztalták, némelyik tatár kán sátra egész erdejével volt körülvéve a lándzsákra tüzött emberfejeknek, sőt a sátrak bejárata előtt is véres gyümölesként lobáldták ide-oda a legyőzött ellenség vagy a kivégzett gonosztevők koponyái. Ennek a borzalmas szokásnak Európában is akadunk nyomaira. Az ozmán szultánok még a múlt század közepén is ilyen módon akarták elrettenteni az ellenséget és a bűnösöket. A régi serail falait állandóan százával ékesítették a levágott emberfejek és emberhullák. A mecsetek előtt is voltak láthatók néha ezek a borzalmat keltő koponyakerdők. És a koponyák között egy nagyvezér vagy csatátvesztett hadvezér feje gyakran, közvetlen közelségében volt egy görög patriárka vagy katolikus püspök fejének. Kara Györgye feje például hónapokig volt közszemlére téve a serail előtt egy hatalmas póznán. Obrenovics Milos a fejet a belgrádi basának ajándékozta és ez ismét Konstantinápolyba küldte. Így került Kara Györgye feje Konstantinápolyba egy pózna hegyére. A múlt század közepe felé Konstantinápolyban is véget vetettek ennek a borzalmas szokásnak. A kurdisztán rablóvezérek fejei voltak az utolsók, amelyeket Sztambul nyilvános terein közszemlére tettek. Azóta Törökország is civilizálódott vagy legalább úgy látszott. Abdul Hamid sokat gyilkoltatott, de a koponyák meg holttestek közszemlére való tételét mellőzte. Annál meglepőbb, hogy az ifju-törökök felujították ezt a már eltemetettnek hitt szokást.

A telefon elterjedése. A telefon ma már egyik nélkülözhetetlen eszköze az emberiségnek, mely az egész világon a legnagyobb elterjedésnek örvend. Vannak országok, ahol valóságos életszükségletnek tekintik a telefont. Különösen Norvégiában örvend legnagyobb elterjedésnek. Amikor a telefont néhány vállalkozó ebben az országban bevezette, azonnal tisztában voltak a találmány óriási horderejével és a kereskedelmi forgalomra kiható fontosságával és ma egész Norvégiában alig van falu, vagy major, ahol ne volna telefon és ahonnan ne lehetne beszélni az ország bármely részébe. Ez az elterjedés annál csodálatosabb, mert a telefon még ma is magánvállalkozás tulajdona, mely mindent elkövet, hogy ez a jövedelmező üzlet ne kerüljön az állam tulajdonába. A norvégiai telefon ma a legelősebb az egész világon. A telefondíj a beszélgetések száma szerint változik. Az évi díj csak a legritkább esetben éri el az 50—100 koronát, rendszeren 15—20 koronát tesz ki az évi beszélgetés díja. Az olcsóság magyarázata egyrészt az,

szerzi be és hogy a vezetéket magántársaságok vezetik a lakásból a legközelebbi telefonközpontba. Így a lakosoknak csak a beszélgetésekért kell fizetni és ezért szabhatja olcsóra is a díjat a vállalat vezetősége.

Az ivóvíz tisztítása. Mióta az orvosi tudomány a legtöbb baj kufejének azokat az ártalmas élősdieket ismerte meg, melyek a levegőből, vízből, táplálékból s másokkal való érintkezésünk folyamán jutnak szervezetünkbe, mindig nagy gondot okozott az ivóvíz mentesítése a baktériumtól. Most egy angol szaklapban új módját olvassuk a víz fertőtlenítésének kék vitriol, vagy rézgálic által. Tudvalevő, hogy a réz megöli a baktériumot, de alkalmazásától az orvosokat az az aggodalom riasztotta vissza, hogy a mikrobák elpusztítására szükséges mennyiség magát az embert is megmérgezi. Most azonban Moore doktor, amerikai kémikus hosszú vizsgálat után bebizonyította, hogy a réznek van oly oldata, mely emberre és állatra nézve ártalmatlan s mégis elég erős arra, hogy a kolera, tífusz s egyéb betegségek csíráit pár óra alatt megölje. Sőt azt állítja, hogy ugyanazzal az oldattal a tejet is mentesíti. Mennyire kipusztítja a réz a baktériumot, annak az a legvilágosabb bizonyítéka, hogy a sok kézen megforduló rézpénzen nincs, vagy ritkán van ilyen élősd, az ezüstpénzen meg tömördek sok van. Állítólag a rézipparral foglalkozó munkások nincsenek kitéve a baktériumokkal való mérgezés veszedelmének.

A lelkiismeretes szabó. Az európai iparosok sokat tanulhatnának kínai kollégáiktól, akik lelkiismeretesség és pontosság tekintetében teljesen kifogástalanok. Hogy azonban a tulságos lelkiismeretesség is hibává lehet, azt élénken bizonyítja a következő eset, amelyet egy angol lapban olvastunk: Az indiai hadsereg egyik tisztje a „Pitt“ nevű angol vitorlášhajón kirándulást tett és ez alkalommal Kanton is érintette. Kantonban egyik jőnevű kínai szabómesternél Naking-posztóból feltucat nadrágot rendelt. A szabó nagyon örült a megbízásnak, de kijelentette, hogy pontos mintanadrág nélkül, amely után a többi nadrágot elkészíthetné, alig fog elegendő tehetni a tiszt kívánságának. A katonatiszt erre keresgélt a ruhaneműi között és talált egy ócska nadrágot, amely ugyan a térden már meg volt foltozva, de máskülönbén jó szabása következtében igen jó mintául szolgálhatott; mintának tehát ezt a nadrágot küldte el a szabóhoz. A kínai szabó nekilátott a munkának és ritka pontossággal szállította a kitézött időben a kész dolgokat a hajóra. A nadrágok a legnagyobb gonddal voltak elkészítve és szabásban, formában szakasztott olyanok voltak, mint az eredeti mintanadrág; a kínai szabó joggal büszke lehetett a művére. Amikor azonban a katonatiszt kissé jobban megnézte a nadrágokat, szomorú felfedezést tett. A nadrágok a kelleténél jobban hasonlítottak a mintához. A jobb térdhajlásnál ugyanis mindegyik nadrágon egy kis folt volt, amelynek nemesak az alakja, de még az egyes öltések is éppen olyanok voltak, mint a mintául szolgáló ócska nadrágon. A dolgon azonban már nem lehetett segíteni és a szabót sem lehetett vádolni, mert ő jóhiszeműleg járt el, amikor a nadrágokat szakasztottan az eredetinek a mintájára készítette el: így tehát a tiszt buszignációval kifizette a nadrágokat és eltette — emlékül.

Közgazdaság.

A hordójelző-hivatalok. Az 1907. évi V. t.-c. a hordóhitelesítési hivatalokat hordójelző-hivatalokká alakította át, mely új hivataloknak az egész országban július 1-én kellett volna megkezdeni működésüket. Azonban az átalakítás mindenütt még nem történetelt meg s ez okból a kereskedelemügyi miniszter új rendeletet bocsátott ki, amely szerint azokban a városokban és községekben, ahol az átalakításra vonatkozó határozat még nincs végrehajtva, a hordóhitelesítést teljesítő régi hivatalok 1909. évi december hó 31-ig működhetnek.

Olcsóbb lesz a sószállítás. A kereskedelemügyi miniszter az őszi tömegforgalom alkalmával beállható kocsihány nyhítására s az előző években felmerült sóhiány ismétlődésének elejét veendő, július 1-től folyó évi augusztus végéig terjedő időben szállítandó s bérmentetlenül feladásra kerülő sóküldeményekre a magy. kir. államvasutak vonalait illetőleg a következő rovatolás után alkalmazandó díjkezdvényt engedélyezte: a) kocsinkint és fuvarlevelenkint legalább 10.000 kg.-ért való díjfizetés mellett az V—b) kivételes díjszabásnak 10 (tíz) százalékkal rövidített díjtételeit, b) kocsinkint és fuvarlevelenkint legalább 15.000 kg.-ért való díjfizetés mellett az a) alatti mérsékelt díjtételek alapján eredményező fuvardíjból kocsikihasználási jutalék fejében kocsinkint három korona engedményt. Ezen intézkedésnek az a célja, hogy az érdekeltséget sószükségeiteinek folyó évi augusztus végéig való leszállítására ösztönözzék.

A tej megkékülése. A ritkábban fellépő tejbetegségek közé tartozik a tej megkékülése. A fejésnél a tej látszólag normális, de ha tejfel nyeresé céljából állni hagyjuk, körülbelül 12 órai állás után indigókék foltokat kap. A foltok eleinte kicsinyek és szórányosan fordulnak elő, később azonban területükben megnövekednek, úgy, hogy 24 óra eltelté után az egész tejfel kékszinű lesz. Néha a kék foltok között sárga és vörös foltok is előfordulnak, melyek szintén lassan megnövekszenek s az egész tejfelt megfestik. E jelenséget egy gombafaj okozza, melyet kék tejbombának nevezünk s mely a tej zsirgolyócskái között foglal helyet. Mivel a gombák a tejkezelő helyiség minden részén megtartják életképességüket, azért ez az említett tejbetegség fölülte ragadós. A tej megkékülése leginkább hiányos takarmányozás és rossz emésztés következménye, miáltal a kazein hiányos összetételű lesz s a gomba spórái könnyen megtámadják. Az orvoslás módja a következő: A tehének közül próbafejes által ki kell választani a kék tejet szolgáltatókat. Ezeket egy ideig diétára fogjuk s azután az előzőtől teljesen eltérő takarmányon kell őket tartani. Az összes tejesedényeket forró luggal alaposan ki kell mosni, a tejkamra padlóját és falait klórmészvízzel dezinficiálni s az egész tejkamrát újra meszolni. Így a baj további terjedésének elejét lehet venni.

Szerkesztői üzenet.

Miért? Egy rakás kérdés még nem költemény. Aztán nem ildomos kívánság, hogy a közönség törje rajta a fejét, miért szereti Őt, miért szenved Ő érte, miért nem tudja Őt feledni, miért kell Ő érte oly sokat szenvednie, miért fáj oly nagyon a szive Ő érte és miért nem szereti s miért hagyja el Ő őnt, — mikor ön maga sem tudja. E sok kérdést legjobban megoldja ön helyett is, helyettünk is — a papirkosár.

M . . . nak. Nem érzéshöl, hanem reflexióból fakadt. Megtetszett a nyíló ákác és a zárt szív ellentéte s e poetikus gondolatgombhoz varrt himes köntöst. Csak az a baj, hogy gomb és köntös nem illenek össze. Az egység törvényén legkevésbé teherjük tul magunkat az ilyen rövid lélekzetű dalban.

NYILTÉR. *)

Alapítva: Dr. ROTH AD. Telefon
1888. .: - 51-17. -

Testegyesítő gyógyintézete és szanatoriuma

Budapesten, VII. ker., Stefánia-ut 55. szám.

Bejáró és bennlakó hát- és lábtegeknek. (Elferdülések, izület és csontgyulladások, ficamok, és törések, zsugorok stb.) Saját műterem Hessing-féle járó és Dr. Roth-féle automat. egyenesítő gépek és corsettek részére. Svéd-torna, gerinenyújtás, massage stb. 26—19

Mérsékelt árak. — Kívánatra prospektus.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

A legolcsóbb sodronykerítés

horgonyzott drótból 30 fillértől feljebb, ugymint vas-keretből; sodronykerítéseket, valamint diszes vaskapukat készíti **HICKER A., BUDAPEST,** IV., Irányi-utca 1. sz. a.

Kizárólag saját gyártmányú vas- és rézbutor és sodronyágybetét beszerzési forrása.

Rézagyak	35.—	frttól.
Gyermekágyak	11.—	"
Vaskeretű ágybetét	5 50	"
Fakeretű ágybetét	3-50	"
Összeeszköz vaságy	5.—	"
Nézkarnis	2-50	"
Tábori ágy sodronnyal	8.—	"
Külön árjegyzék sodronykerítésekről és butorokról kívánatra ingyen.	*—15	

Nemesmilitics községben egy jóforgalmu vendéglő, mézárszék és hentes-üzlettel

együtt, örök áron szabadkézből eladó. A venni szándékozók Jankovics Gábornál tudakozódhatnak Nemesmiliticsen. 2—2

MEHÉSZEKNEK FONTOS!

Az első magyar kereskedelmi méhteleg tulajdonosa: **KÜHNE FERENC UTÓDA,** Budapest, I. ker., Attila-utca 99. sz. ajánlja dusan felszerelt raktárt a legjobb és legmegfelelőbb kaptárakból, melyek jó anyagból, pontosan és lelkiismeretesen készítvék, továbbá mindennemű eszközöket és szerzőmokat, melyek a méhészkedéshez kívánatnak a legjobb minőségben és olcsó áron elad. Az 1909 évre szóló magyar vagy német nyelvű gazdagon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó főárjegyzéknek „Méhészeti Utmutató“-val együtt ingyen és bérmentve lesznek szétküldve, ugymint bármennemű utasítások és tanácsok is kívánatra közlötnek. *—15

Ház eladás.

Monostorszeg községben egy a piactéren és főhelyen épült ház mézárszékkel és vendéglővel együtt szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos:

Kuszturin Antal,

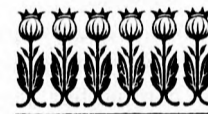
monostorszegi lakos.

3—2

A ki legjobban szerkesztett, teljesen független nagy napilapot járattani óhajt, fizesse elő

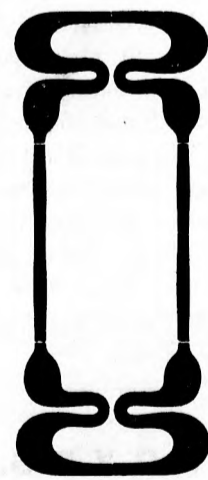

AZ UJSÁG-ot!

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre . . . . . K 28.—
Félévre . . . . . „ 14.—
Negyed évre . . . . . „ 7.—
Egy hónapra . . . . . „ 2.40

AZ UJSÁG terjedelme rendszeren 28—32—36 oldal. Vasárnap és ünnepnapokon **60—100** oldal.

MEGRENDELÉSI CIM:

AZ UJSÁG kiadóhivatala
BUDAPEST, VII. kerület, Rákóczi-ut 54-ik szám.

Első Délmagyarországi Nádfonatgyár SZOND (Bács-Bodrog megye).

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az összes **nádfonatok** (stokatur) és **gomb-szőgek** a legjutányosabb árban eladó.

Továbbá jótállás mellett eladok legjobb minőségű **meszet**. Tiszta, kövektől mentes. 10,000 kilonként Szondról szállítva 300 korona. Több waggon rendelésnél árendemény! Kisebb rendelésnél viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

Állandóan nagy raktár folyékony kátrány, kátránylemez és cementben, melyek a legolcsóbb áron szerzethetők be.

Ócskavas a legmagasabb árban mindenkor átvételek.

Tisztelettel 100-81

MERKL JÁNOS

S Z O N D,

Bács-Bodrog megye, (Pályaúdvár mellett.)

A Flórián-utca 10. sz. egyemeletes ház egészben vagy részekben kiadó esetleg eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

A legrégebb és a legjobban értesült magyar újság az

EGYETÉRTÉS

A társadalom minden körében egyformán kedvelik. A magyar családok hírlapja.

Előfizetési ára: egy óra 2.40 K.

Főszerkesztő: Dr. Pap Zoltán.

Szépirodalmi főmunkatárs: Eötvös Károly.

Kérjen mutatványszámot.

Nagy elterjedtsége folytán hirdetései minden iparos és kereskedő az Egyetértésben biztos eredményt ér el. Minden cikk hirdetése alkalmas, mert olvasóközönsége vegyes.

Kérjen hirdetési prospectust.

MAGÁNDETEKTIV-IRODA

BUDAPEST, VIII., RAKÓCZI-ÚT 6. Telefon: 103-52. Tulajdonos: BARNA LIBOR JÁNOS, törv. bej. cég. Elvállal bizalmi, házassági és kényes ügyekben teendő kutatásokat. Személyek, lakások és üzletek feltűnés nélküli megfigyelését. Eltűnt egyének és névtelen levelek íróinak kinyomozása. Megbízható értesítés bárkinek viszonyairól, életmódjáról és előéletéről. Sikeresen eljár mindennéven nevezendő kényes természetű családi- és magánügyekben, úgy bel- mint külföldön. Hiteles házassági és kereskedelmi információk. Utazási megbízások fürdő- és nyaralóhelyekre. Vidékiek kalauzálása és utbaigazítása Budapesten. Legszigorubb titoktartás. *—15

8. szám polg. isk. 1909.

Hirdetmény.

Zombor város polgári fiúiskola iskolaszéke közhírré teszi, hogy *folyó évi szeptember hó 1-én* a szerb praeparandiával szemben elfekvő, volt dr. Pavlovits Jenő és jelenleg dr. Alföldy Gedeon örökösének tulajdonát képező lakházban I. és II. osztályu városi polgári fiúiskola fog megnyitni.

Bővebb értesítést dr. Alföldy Árpád iskolaszéki elnök nyújt.

Zombor, 1909. évi július hó 1-én.

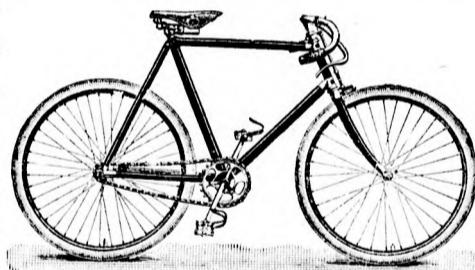
3-2 **Dr. Alföldy Árpád,**
180-3-2 elnök.

TURY JÁNOS - - MECHANIKAI GÉPMŰHELYE - - ZOMBOR, GALAMB-UTCA 10. SZÁM.

Mindennemű mechanikai gépek javító-műhelye, úgymint:

varrógépek, kerékpárok, számozó- és író-gépek, gramophonok, villanyoscsegek, és minden e szakmába vágó gépek javítása szavatosság mellett eszközöltetik.

o o **Allandó raktár:** o o

varrógépekben és kerékpárokban, valamint ezen gépek alkatrészeiben.

Külső- és belső kerékpár-gumik, nyergek, pumpák, csengők, franciakulcsok, kürtők, küllők stb.

A világhírű „KAYSER“-kerékpárok egyedüli raktára.

A magyar királyi államvasutak nyári menetrendje.

ÉRVÉNYES 1909. ÉVI MÁJUS HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrad.						Vissza		
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.			szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	gyorsv.	
7.10	7.45	1.55	3.20	6.30	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	5.45	7.25	9.40	1.05	7.35	10.00
10.14	12.34	6.20	6.36	10.46	4.05	érk.	SZABADKA	ind.	11.50	3.54	4.50	9.50	2.12	6.37
10.30	1.22		4.05	6.48	5.20	ind.	SZABADKA	érk.	10.21	7.17	9.38	1.21		6.25
	1.51		4.33	7.10	5.52		Csantavér		9.52	6.48		12.53		
11.03	2.17		5.04	7.24	6.22		Topolya		9.29	6.26	9.07	12.31		5.52
11.22	2.45		5.31	7.42	7.03		Kishegyes-Bácsfeketehegy		8.58	5.56		12.03		5.34
11.37	3.02		5.51	7.55	7.25		Ujverbász		8.36	5.34	8.38	11.45		5.16
11.51	3.21		6.17		7.46		Okér		8.10	5.09		11.19		5.01
12.03	3.36		6.35		8.13		Kiszács		7.46	4.51		11.04		4.47
12.20	3.57		6.57	8.37	8.35	érk.	UJVIDÉK	ind.	7.22	4.27	7.55	10.42		4.29

Oda										Szeged-Rókus-Szabadka-Dálya										Viassa			
szem. v.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	tszsz.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.					
3.05	7.48	11.30	3.12		4.55	6.34	10.20	ind.	SZEGED-ROK.	érk.	7.25		10.48	2.52	7.53	10.01	12.12						
3.22	8.04	11.46	3.31		5.11	7.01	10.36		Rószke		7.10		10.33	2.38	7.39	9.42	11.57						
3.36	8.18	12.00	3.46		5.26	7.28	10.50		HORGOS		6.54		10.21	2.25	7.26	9.26	11.44						
3.50	8.31	12.13	4.00		5.39	7.51	11.03		Királyhalom		6.41		10.09	2.11	7.14	9.10	11.31						
4.05	8.44	12.28	4.16		5.52	8.12	11.18		Palics		6.27		9.55	1.58	7.03	8.54	11.18						
4.17	8.55	12.40	4.29		6.03	8.31	11.30	érk.	SZABADKA	ind.	6.15		9.44	1.47	6.53	8.35	11.05						
5.00	10.25	2.02		6.55	7.00			ind.	SZABADKA	érk.	7.20	9.20		1.00	5.58		10.37						
5.25	10.50	2.26			7.30				Tavankut		6.45			12.38	5.34		10.11						
5.45	11.13	2.46		7.27	7.56				Bajmok		6.22	8.48		12.21	5.17		9.53						
6.17	11.45	3.17		7.53	8.35				Nemesmilitics		5.29	8.20		11.45	4.41		9.14						
6.31	11.59	3.31		8.06	8.55			érk.	ZOMBOR	ind.	5.05	8.08		11.30	4.25		8.56						
7.20	12.26	4.00		8.25					Bácsszentiván			7.46		10.55	4.00		8.26						
7.35	12.39	4.13		8.36					Szond			7.34		10.37	3.46		8.07						
7.49	12.53	4.27		8.49				érk.	GOMBOS	ind.		7.19		10.25	3.31		7.45						
9.18		5.25		9.48				ind.	ERDŐD	érk.		6.13		9.17			6.03						
9.30		5.37		9.58				érk.	DÁLYA	ind.		6.02		9.05			5.50						

Oda			Kiskunhalas-Regőce			Viassa		
v. v.	v. v.	v. v.	ind.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.
3.56	12.27	6.22	ind.	KISKUNHALAS	érk.	5.38	2.27	10.52
4.07	12.40	6.35		Kopolya		5.27	2.14	10.39
4.21	12.57	6.50		Fehértó		5.13	1.57	10.22
4.37	1.16	7.07		Terézhalom		4.58	1.40	10.05
4.58	1.50	7.25		Jánoshalma		4.47	1.27	9.52
5.21	2.30	7.45		Mélykut		4.20	12.45	9.20
5.44	2.53	8.06		Rudics		4.00	12.11	8.55
5.52	3.01	8.14	érk.)	BÁCSALMÁS	(ind.	3.52	12.00	8.44
6.16	3.30	8.25	ind.)		(ér.	3.42	11.21	8.24
6.36	3.52	8.42		Madarász puszta		3.26	11.01	8.04
6.49	4.10	8.49		Madaras		3.18	10.51	7.54
6.57	4.18	8.6		Sanae puszta		3.11	10.34	7.37
7.17	4.38	9.05		Katymár		3.00	10.21	7.24
7.29	4.50	9.15		Legyen puszta		2.49	9.58	7.03
7.45	5.06	9.27	érk.	REGŐCE	ind.	2.35	9.40	6.45

Oda			Óbecse-Ujvidék			Viassa		
sz. v.	v. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.
4.20	9.45	3.45	ind.	ÓBECSE	érk.	6.28	12.43	7.31
4.42	10.11	4.07		Bácsföldvár		6.07	12.20	7.10
5.07	10.31	4.27		Csurog		5.51	11.53	6.53
5.27	11.02	4.47		Zsabllya		5.27	11.19	6.26
5.42	11.18	5.02		Boldogasszonyfalva		5.12	10.46	6.11
6.05	11.45	5.25		Temerin		4.56	10.28	5.55
6.14	11.54	5.34		Tiszaistvánfalva		4.40	9.59	5.35
6.27	12.09	5.47	érk.	VASKAPU	ind.	4.26	9.43	5.19
6.29	12.13	5.53	ind.	VASKAPU	érk.	4.25	9.42	5.18
6.53	12.40	6.17	érk.	UJVIDÉK	ind.	4.00	9.15	4.56

Oda			Ujvidék-Vaskapu-Titel			Viassa		
sz. v.	v. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.
6.54	5.25	ind.	UJVIDÉK	érk.	6.00	3.11		
7.17	5.52	érk.	VASKAPU	ind.	5.33	2.48		
7.18	5.55	ind.	VASKAPU	érk.	5.28	2.47		
7.44	6.24		Káty		5.06	2.29		
7.55	6.40		Tiszakálmánfalva		4.43	2.10		
8.10	7.03		Sajkásszentiván		4.25	1.55		
8.24	7.22		Tündéres-Dunagárdony		4.04	1.41		
8.37	7.40		Sajkáslak		3.48	1.29		
8.50	7.54	érk.	TITEL	ind.	3.32	1.15		

Oda			Hegyes-Feketehegy-Palánka			Viassa		
v. v.	v. v.	v. v.	ind.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.
7.10	3.03	7.47	ind.	HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.41	11.17	5.22
7.29	3.27	8.07		Flórapuszta		5.21	10.58	5.02
7.47	3.52	8.26		Kula		5.10	10.47	4.51
7.57	4.04	8.36		Béla-puszta		4.45	10.25	4.30
8.10	4.34	8.49		Torzsa		4.33	10.13	4.19
8.34	5.04	9.11		Urszentiván-Pincéd		4.16	10.00	4.01
8.50	5.28	9.27		Szilbács		3.51	9.35	3.37
9.21	6.14	9.38		Szépliget		3.40	9.24	3.26
9.53	6.50	10.09	érk.	PALÁNKA	ind.	3.00	8.18	2.35

Oda			Szabadka-Cservenka-Ujgombos			Viassa		
sz. v.	v. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.
5.30	2.20	7.10	ind.	Szabadka	érk.	8.20	5.10	8.57
6.56	3.56	8.36		Pacsér		7.05	3.45	7.42
7.05	4.10	8.45		Kossuthfalva		6.47	3.06	7.24
7.42	4.54	9.22		Duboka		6.09	2.12	6.47
8.21	6.12	10.00		Cservenka		5.37	1.30	6.15
8.37	6.30	10.17		Vepröd		5.12	12.20	5.44
8.55	6.49	10.34		Szentfülp		4.54	12.00	5.26
9.10	7.06	10.49		Hódsáp		4.40	11.43	5.11
9.37	7.30	11.07		Bácsordas		4.03	11.14	4.33
9.53	7.46	11.23		Kisgombos		3.43	10.49	4.08
10.01	7.54	11.31	érk.	UJGOMBOS	ind.	3.35	10.40	4.00

Oda			Ujgombos-Bácsordas-Ujpalánka			Viassa		
v. v.	v. v.	v. v.	ind.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.
4.58	8.56		ind.	Ujgombos	érk.	7.10	3.20	7.54
5.06	9.05			Kisgombos		7.02	3.11	7.46
5.31	9.32	7.35		Bácsordas		6.46	2.53	7.30
5.43	9.45	7.48		Dernye		6.25	2.30	6.52
6.05	10.11	8.14		Bács		6.04	2.06	6.29
6.22	10.31	8.34		Bácsföldváros		5.46	1.42	6.05
6.31	10.41	8.44		Boró		5.37	1.32	5.55
6.49	11.01	9.04	érk.	UJPALÁNKA	ind.	5.18	1.10	5.33

Oda			Szabadka-Baja-Bátaszék			Viassa				
sz. v.	v. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.		
4.33	10.32	1.57	7.05	ind.	SZABADKA	érk.	8.40	1.08	6.15	10.10
5.17	11.16	2.41	7.49		Csikéria		7.53	12.18	5.27	9.20
5.57	11.53	3.24	8.40		Bácsalmás		7.22	11.47	4.56	8.49
6.03	11.59	3.30	8.46		Almás		7.07	11.21	4.43	8.33
6.35	12.30	4.13	9.17		Bácsbokod-Borsód		6.36	10.49	4.12	8.02
7.17	1.10	4.55	9.59	érk.	BAJA	ind.	5.51	10.05	3.28	7.18
7.27	1.20	5.05	10.09	ind.	BAJA	érk.	5.41	9.55	3.18	7.08
8.04	1.57	5.42	10.46	érk.	BÁTASZÉK	ind.	5.02	9.16	2.39	6.29

Oda			Baja-Ujvidék			Viassa		
sz. v.	v. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.
4.00	7.22	1.15	ind.	BAJA	érk.	8.53	3.23	7.00
4.11	7.32	1.25		Baja-szállásváros		8.46	3.15	6.52
4.25	7.45	1.38		Vaskut		8.31	2.59	6.36
4.51	8.10	2.01		Gara		8.10	2.37	6.10
5.09	8.26	2.16		Regőce		7.55	2.17	5.47
5.37	8.54	2.39		Orszállás		7.38	1.57	5.25
5.56	9.12	2.56		Gádor		7.14	1.28	4.58
6.15	9.31	3.14		Nenadics		6.55	1.08	4.34
6.25	9.41	3.23	érk.)	ZOMBOR (ét.)	(ind.	6.45	12.57	4.23
3.10	6.51	3.46	ind.)		(ér.	5.53	11.20	5.40
3.17	6.57	3.52		Zombor-vásártér		5.46	11.13	5.31
3.27	7.07	4.02		Fernbach-szállás		5.37	11.04	5.22
3.35	7.16	4.11		Zsárkovác		5.29	10.56	5.15
3.49	7.30	4.25		Sztopár		5.15	10.42	5.01
4.08	7.49	4.44		Szilberek		5.00	10.28	4.45
4.19	8.00	4.56		Militics 27. sz. őrház		4.42	10.10	4.2
4.31	8.10	5.06		Hódság		4.32	10.02	4.21
4.58	8.35	5.31		Paripás		4.12	9.45	4.01
5.12	8.49	5.45		Parrag		3.53	9.25	3.40
5.31	9.16	6.03	ind.	Szépliget	érk.	3.25	9.07	3.15
5.45	9.30	6.17		Bulkeszi		3.11	8.55	3.01
6.00	9.45	6.30		Petrőc-Dunagálos		3.01	8.44	2.50
6.25	10.10	6.55		Ófutak		2.32	8.16	2.21
6.48	10.31	7.17	érk.	UJVIDÉK	ind.	2.07	7.51	1.55

Oda			Szeged-Rókus-Zenta			Viassa		
sz. v.	v. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.
4.20	1.35	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	8.56	6.03		
4.40	1.59	ind.	Rószke		8.36	5.43		
4.57	2.17	érk.	HORGOS	ind.	8.18	5.25		
4.58	2.35	ind.	HORGOS	érk.	7.57	4.59		
5.16	2.58		Martonos		7.39	4.41		
5.42	3.24		Magyarkanizsa		7.25	4.26		
6.04								